

CASE MUNHÄLSA

En mer effektiv tandkötsel är en klok investering i framtiden

Barn som fick en mer effektiv tandkötsel och åt fluorsgutabletter och xylytolpastiller fick **44%** färre kariesskador än de som fick vanlig tandvård.

CASE: MUNHÄLSA

I Björneborg gjordes år 2001–2005 ett randomiserat, kliniskt test vars syfte var att ta reda på om det är möjligt att minska på förekomsten av kariesskador som kräver lagning hos barn i åldern 11 – 12. Det infördes enkla, förebyggande åtgärder och barnen fick individuell hälsorådgivning medan alla stadsbor samtidigt informerades om grunderna när det gäller förebyggande munhälsa.

När undersökningen startade hade de barn som undersöktes minst en aktiv kariesskada som kunde utvecklas till ett hål som krävde lagning om det inte behandlades. Barnen i kontrollgruppen i Björneborg fick vanlig tandvård.

Resultatet var att barnen som var med i testgruppen och som fick vård av munhygienisten fick 44 % färre kariesskador som krävde lagning än de som fick vanlig tandvård.

Tandvården för dem som hörde till testgruppen kostade 16 % mera än den vanliga tandvården som kontrollgruppen fick. Att hålla en tandyta frisk i stället för att laga den kostade 34,07 €.

Efter att testet slutade 2005–2009 har helhetskostnaderna för testgruppens tandvård varit 16 % lägre jämfört med kontrollgruppens helhetskostnader. När det gällde lagningsvård var skillnaden 27 %. Testprogrammets positiva påverknings syntes också genom att de som hörde till testgruppen gick på tandkontroll 18 % oftare än de som hörde till kontrollgruppen.

Ett liv
Njut varje dag.

Ett liv -hälsotalko arbetar i Finland för att stödja människors hälsa och välbefinnande genom hela livet. I projektet samarbetar Hjärnförbundet, Diabetesförbundet, Filha, Andningsförbundet, Föreningen för Mental Hälsa i Finland, Cancerorganisationerna och Hjärtförbundet. Duodecim är med som expertorganisation.

Kostnader:

Efter att testet slutade har tandvården kostat ungefär 298 euro för dem som hörde tidigare till testgruppen, medan den har kostat 355 euro för dem som hörde till kontrollgruppen.

Inbesparingar:

Enkla förebyggande åtgärder och individuell hälsorådgivning minskade på de långsiktiga helhetskostnaderna för testgruppens tandvård med 16 % även om vården var lite dyrare i början. Pengarna och hälsan besparades när det fanns tydligt färre kariesskador som krävde lagning.

I Finland görs årligen sammanlagt över 3 miljoner tandlagningar, vilket tar 30–50 % av tandläkarens arbetstid. När vi förebygger kariesskador som kräver lagning sparar vi inte bara samhällets och individens pengar, utan också hälsa. Att satsa på förebyggandet av tand- och munsjukdomar medför inbesparingar för hela hälsovården eftersom munsjukdomar kan öka risken av hjärt- och hjärninfarkter, stora välinställda diabetiker och ha en koppling med att insjukna i Alzheimers sjukdom.

Källor:

- Hausen H, Seppä L, Poutanen R, Niinimaa A, Lahti S, Kärkkäinen S, Pietilä I. Noninvasive control of dental caries in children with active initial lesions. A randomized clinical trial. *Caries Res* 2007; 41(5):384-91.
- Hietasalo P, Seppä L, Lahti S, Niinimaa A, Kallio J, Aronen P, Sintonen H, Hausen H. Costeffective ness of an experimental caries-control regimen in a 3.4-yr randomized clinical trial among 11-12-yr-old Finnish schoolchildren. *Eur J Oral Sci* 2009;117(6):728-33.
- Hietasalo P, Seppä L, Niinimaa A, Kallio J, Lahti S, Hausen H. Post-trial costs, clinical outcomes, and dental service utilization after a randomized clinical trial for caries control among Finnish adolescents. *Eur J Oral Sci*;118(3):265-9.

Ett liv
Njut varje dag.

Ett liv -hälsotalko arbetar i Finland för att stödja människors hälsa och välbefinnande genom hela livet. I projektet samarbetar Hjärnförbundet, Diabetesförbundet, Filha, Andningsförbundet, Föreningen för Mental Hälsa i Finland, Cancerorganisationerna och Hjärtförbundet. Duodecim är med som expertorganisation.